

Kunstproject 'Heelmeesters'

Het kunstproject 'Heelmeesters' wordt georganiseerd door 'De Kunst van het Ondernemen'. Het projectteam 'De Kunst van het Ondernemen' bestaat alweer twee jaar. Na het grote succes in 2014, komen de kunstenaars in 2016 weer met een interessant project onder de titel 'Heelmeesters', waarbij men zich dit keer laat inspireren door de medische sector. Exposities van de kunstwerken waren in de zomermaanden bij diverse specialisten en ondernemers in de gezondheidszorg te zien. De vier tentoonstellingen, waar alle kunstwerken tezamen worden getoond, vinden in het najaar en winter plaats in het Raadhuis Hilversum; de Universiteit voor Humanistiek Utrecht; het Museum voor Anatomie en Pathologie Radboud UMC Nijmegen; en Kasteel Groeneveld Baarn.

Over het kunstproject

Het kunstproject 'Heelmeesters' is een initiatief, waarbij 16 professionele kunstenaars en 16 'Heelmeesters' in gesprek zijn gegaan. De 'Heelmeester' is een deskundige werkzaam op het gebied van de gezondheidszorg in de brede zin van het woord. Dit kan een organisatie, arts, zorginstelling, maatschap, productontwikkelaar, of iemand op beleidsniveau betreffen. De kunstenaar laat zich door middel van gesprekken inspireren door een Heelmeester. Vanuit de wisselwerking tussen beide partijen is een nieuw kunstwerk gemaakt door de kunstenaar, waarin de visie van de Heelmeester centraal staat. De kunstwerken zijn klaar en worden nu tentoongesteld.

Het unieke aan dit project is dat het een platform biedt voor zowel kunstenaars als de Heelmeesters. In een tijd waarin zowel kunst als gezondheidszorg onder druk staan is dit project positief en inspirerend. De interpretaties van de kunstenaars kunnen aanzetten tot andere inzichten op dilemma's binnen de heilkunde.

Het kunstproject Heelmeesters is een initiatief van het projectteam 'De Kunst van het Ondernemen' onder leiding van kunstenaars en organisators Claudia De Vos en Charlotte Burgmans. Op Facebook kan iedereen meegenieten van alle ontwikkelingen. Hier ziet men hoe het kunstwerk tot stand komt, van concept tot eindresultaat.

Facebook: www.Facebook.com/DeKunstvanhetOndernemen

Het project heeft naast de genoemde exposities ook diverse andere initiatieven ontwikkeld, zoals het 'Heelmeesters filmfestival' en 'Heelmeesters Symposium'. Tijdens het filmfestival waren een aantal short movies met het thema 'Ethiek en Esthetiek' te zien met daaraan voorafgaand bijpassende korte lezingen van Heelmeesters. Op het symposium gaan we verder in op het thema 'Ethiek en Esthetiek'.

Data tentoonstellingen

16 sept. - 13 okt. 2016	Raadhuis Hilversum
21 okt. - 17 nov. 2016	Universiteit voor Humanistiek Utrecht
22 nov. - 20 dec. 2016	Museum voor Anatomie en Pathologie, Radboud UMC Nijmegen
6 jan. - 29 jan. 2017	Kasteel Groeneveld Baarn

Project team 'De Kunst van het Ondernemen':

Claudia de Vos 0651884013 info@claudiadevos.eu
Charlotte Burgmans 0615887047 studio@charlotteburgmans.com

Symposium

HEELMEESTERS

Programma 2 november
Heelmeesters Symposium
'Ethiek en Esthetiek'
15.30-17.30

Inleiding

Nikki van Biemen

Heelmeester symposium organisatie, afstuderend masterstudent Humanistiek aan de Universiteit voor Humanistiek (UvH).

Sprekers

Dr. Merel Visse

Onderzoeker en werkzaam bij de vakgroep Zorgethiek van de Universiteit voor Humanistiek. (UvH).

Mariska de Haas

Coördinator welzijn, ouderenrevalidatie Naarderheem, Naarden.

Claudia De Vos

Kunstenaar, geurexpert en organisatie Heelmeesters kunstproject.

Prof. Dr. Frans Vosman

Hoogleraar zorgethiek, Universiteit voor Humanistiek (UvH)

Afsluiting:

Q&A en borrel: Kantine UvH

Synopsis sprekers Heelmeesters symposium : 'Ethiek & Esthetiek'

Merel Visse

Kunst en zorgethiek: katalysatoren en ijkpunten voor goede zorg

“Aristoteles, zoon van een befaamd arts, zei ooit dat alle kunsten (alle productieve vormen van kennis) ‘potenties’ zijn. Daarmee bedoelde hij, dat ze iets aanzwengelen, in beweging brengen. De zorgethiek is een interdisciplinair veld van onderzoek dat ook in beweging brengt, op weg naar ‘goede zorg’. Net als een heelmeester en kunstenaar scheppen we nieuwe ruimten. Dat doen we door nauwkeurig te luisteren naar de stemmen van mensen en al datgene dat daarin (en tussen!) besloten ligt. We weten niet altijd wat de uitkomst zal zijn, maar wat we wèl weten is dat we telkens kijken door een zorgethische bril. Wat is die bril? En hoe zou het zijn: een ontmoeting tussen zorgethiek, kunst, voor en mét heelmeesters? Tijdens deze bijdrage leren we samen over deze twee bijzondere katalysatoren én ijkpunten voor goede zorg: kunst en zorgethiek.”

Mariska de Haas

Creatieve uitingen tijdens revalidatie

“Ik heb na mijn opleiding SPH een tiental jaren gewerkt als activiteitenbegeleider op een afdeling waar ouderen woonden met chronisch somatische problematiek. De activiteiten die ik aanbood hadden met name tot doel de bewoners een prettige dagbesteding te geven. Vervolgens heb ik de overstap gemaakt naar de organisatorische kant van welzijn en is het verpleeghuis waar ik werk een revalidatiecentrum voor ouderen geworden. De activiteiten die wij hen bieden krijgen steeds meer een revalidatie-ondersteunend karakter. Het is heel belangrijk daarbij niet uit het oog te verliezen dat revalideren niet alleen fysiek is maar ook mentaal. Je kunt wel weer leren lopen maar waarom wil je dat weer kunnen? Wat motiveert je om je in te zetten tijdens je therapie? En hoe ga je om met hetgeen je niet meer kunt? Creatieve uitingen kunnen beide kanten van de revalidatie ondersteunen. Hoe we dat proberen? Ik vertel er graag meer over.”

Claudia De Vos

Geur en kunst

“Als (theater)vormgever (HKU) werkte ik vooral met bekende communicatiemiddelen als beeld en geluid. Maar waarom niet met geur? En, hoe zou dit werken? Mijn belangstelling voor de psychologie van geur was hiermee gewekt. Om inzicht hierin te krijgen heb ik daarom een beroepsopleiding (natuurgeneeskundige) aromatherapie voltooid en mij verdiept in Jungiaanse psychologie. Nu, 10 jaar later, vertel ik in mijn lezing, mét geurbeleving, aan de hand van mijn beeldende geurkunst wat geur voor ons kan betekenen en wat voor positieve bijdrage dit kan leveren aan ons welzijn. Aan bod komen de ‘Geur-, kunst- en bomenroute voor blinden’, de ‘Pelgrimsdieren’ en het ‘kunstproject Heelmeesters’ waaruit dit symposium voortkomt.”

Frans Vosman

Schuilen in de kunsten

“Als kunst bruikbaar wordt gemaakt om de ziele roerselen van zieke en gekwetste mensen ‘naar buiten’ te krijgen of omdat hun gemoedsbewegingen positief beïnvloed moeten worden, bijvoorbeeld, omdat kunst troost, of 'zin' moet geven, dan is kunst het volgende domein dat bruikbaar wordt gemaakt. De beleveniseconomie is blij met zo’n knieval voor bruikbaar-worden en sommige bijziende politici worden er ook vrolijk van. Wanneer de kunsten geïnstrumentaliseerd worden (‘óók nuttig voor...’) dan doen we ze tekort. Maar politiek ethisch zeker zo ergerlijk, zieke en kwetsbare mensen worden door die instrumentalisering van de kunsten om namelijk hun innerlijk naar buiten te halen ook te kort gedaan. Beter is het om na te denken of in de laatmoderniteit de kunsten de kelder kunnen zijn, om met het lijden te schuilen tegen de grijpende hand van de penetrante helpers.”